

Jaarstukken 2025

Versie: Ter bespreking auditcommissie en
informatieve raad

op eventuele relevante ontwikkelingen. In de meerjarenprognose grondexploitaties wordt jaarlijks de vpb-positie van de grondexploitaties vastgelegd.

- Vernieuwen convenant Horizontaal Toezicht
Diemen heeft in 2023 met de Belastingdienst een nieuw convenant afgesloten over 'Horizontaal toezicht'. Dit houdt in dat de processen waar belastingafdracht een rol speelt goed zijn geborgd in de organisatie. Oftewel we moeten fiscaal in control zijn.

Vanaf 2024 zijn de spelregels voor het horizontaal toezicht verscherpt. In afstemming met Duo+ en de Belastingdienst scherpen maken we afspraken waar verbetering mogelijk is en welke fiscale veranderingen er op ons afkomen. De belangrijkste processen zijn de afdracht van btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting.

Inflatie

Risicobedrag: Niet nader te kwantificeren

Nadere omschrijving risico:

De financiële effecten van de inflatie nemen toe. Mede als gevolg van de energiecrisis zijn de prijzen en lonen flink gestegen. Waar we normaal rekenen met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent lijken de prijsstijgingen nu weer boven de vijf procent uit te komen. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van de burgers maar ook op de financiële positie van de gemeente.

De inflatie heeft een groot effect op het bouwtempo van woningen. De kosten van arbeid en materiaal zijn hard gestegen waardoor de bouw van woningen stagneert.

Ook vanuit de Diemense verenigingen en maatschappelijke organisaties ontvangen we steeds meer verzoeken om de kosten als gevolg van de inflatie te compenseren.

Beheersmaatregelen:

Bij het opstellen van nieuwe begrotingen zijn we we terughoudend met het opvoeren van nieuw structureel beleid.

Rente

Risicobedrag: Niet te kwantificeren

Nadere omschrijving risico:

Door de onrustige wereldeconomie stijgt de rente. Waar voorheen de lage (zelfs negatieve) rentestand interessant was om kortlopend geld te lenen stijgt de rente nu in rap tempo.

Dit geldt zowel voor het lenen van kortlopende en langlopende leningen. Dit heeft niet alleen tot effect dat onze rentekosten van deze leningen oplopen. Ook heeft dit een nadelig effect op interne verrekenrente. Deze rente gebruiken voornamelijk bij het doorrekenen van de grondexploitaties.

Beheersmaatregelen:

We kunnen niet sturen op het rentepercentage. Dat is het gevolg van wereldwijde ontwikkelingen. De Nederlandse Bank stuurt de rente-ontwikkeling voor Nederland aan.

Bij de financiering van de gemeente zijn er beheersmaatregelen om het risico te verspreiden. Er zijn verplichte maatregelen die zorgen dat de effecten van de rente geleidelijk in de begroting terecht komen. Dit wordt geregeld via de zogenoemde 'risiconorm'. De provincie heeft hierin een toezichhoudende taak. De maatregel komt er op neer dat in een bepaald jaar niet meer dan een genormeerd bedrag mag worden geherfinancierd.

Daarnaast is sturing op rente mogelijk door te sturen op investeringen. Simpel gezegd hoeven we minder te financieren wanneer we minder investeren. Oftewel door investeringen

uit te stellen zijn de rentekosten te beïnvloeden. In de praktijk werkt dit complexer omdat de vraag naar voorzieningen veelal voortkomt uit de groei van de gemeente. Evident is dat het sowieso duurder wordt om de toekomstige investeringen te financieren.

Frauderisico's

Naast de hiervoor genoemde externe risico's zijn er ook interne risico's, zoals fraude. Fraude kan ernstige gevolgen hebben voor een organisatie, zoals financiële schade, reputatieschade, juridische procedures, boetes of zelfs strafrechtelijke vervolging. Om fraude te beheersen en de risico's te verlagen, is het belangrijk dat we beschikken over een effectief stelsel van frauderisicobeheersing. Het stelsel moet aansluiten bij de omvang en de complexiteit van onze organisatie en periodiek worden geëvalueerd en verbeterd.

Onze gemeente kent diverse instrumenten en regelingen ter voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is een integriteitsregeling en er zijn gedragscodes vastgesteld. In 2025 hebben we daar de Nota tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik aan toegevoegd.

In de processen, procedures en interne controles is er aandacht voor de voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik, en er is aandacht voor risicomanagement in brede zin. Op basis van de geactualiseerde frauderisicoinventarisatie geven we extra aandachtspunten mee in het interne controleplan 2026.

Bij de actualisatie van de frauderisicoanalyse zijn geen nieuwe frauderisico's geïdentificeerd. Ook zijn er tijdens de Verbijzonderde Interne Controle in 2025 geen fraude geconstateerd.